

Milí studenti, jak už jsem Vám pověděl v semináři, zatím nic moc. Ale kdybyste hned od počátku všechno uměli, nač bychom potom ještě měli celý semestr? Nedali jste mi vlastní ani moc rozmanité podněty ke komentářům, jak to bylo monotónní, někde už se mi nechtělo opakovat totéž.

Nevadí, ne každému se to podaří, jak říkají psychologové, když někdo hází testy.

Příště lépe! (to je přímo životní heslo).

IM

Bardaševská Jana 1 KONEC V POLOVINĚ

1. Matkovražda psychicky nenarušeným jedincem není pouhým osobním selháním.
2. Při výchově dítěte (nutnost zvládnout agresí – aby se ji naučilo dítě ovládnout, ne aby ovládala ona jeho) pomáhá matce otec, jejich těžké břemeno jim umožňuje nést společnost (tradice a normy).
3. Každá emancipace přináší klady i zápory, jejichž rozlišení je obtížné a jejich záměna destruktivní (jak pro jedince, tak společnost).
4. Cesta se stává cílem – jde o hledání a překonávání norem, ne o jejich pevné nastolení.
5. Modernizace (práce otce mimo domov a později i matky) ztěžuje dítěti vytvoření jeho vlastního budoucího Já (staví se samo proti sobě a nevyzná se v sobě – neovládá agresí).

Burdíková Martina 1

- 1) Matkovražda byla považována za psychologicky nepředstavitelnou a byla spojována pouze s těžkými patologiemi.
- 2) Matčina nepodmíněná láska pomáhá dítěti zvládnout pudovou agresí a naučit se ji produktivně využívat.
- 3) Matce je v tomto úkolu nápomocen otec a kultura, která představuje nástroj, který pomáhá jedince směřovat pudovou energii správným směrem.
- 4) V důsledku změn, typickým pro průmyslovou civilizaci se z rodiny vytrácí otec, matka touto ztrátou ztrácí sebevědomí, které hledá v seberealizaci mimo rodinu.
- 5) Dítě je opuštěno jak matkou tak otcem, ovšem matčin odchod dítěti škodí mnohem více.
- 6) Dítě si bez matčiny bezpodmínečné lásky není schopno vytvořit své Já, nedokáže zvládat a řídit svou pudovou agresí.

Dostál Marek 1

- 1.) Naše společnost se vyvíjí špatným směrem, daný případ matkovraždy asi není pouhým selháním jedince.
- 2.) Matka, otec a kultura jsou tři základní opory pro správné včlenění dítěte do společnosti, přičemž je to matka, kdo zde hraje hlavní úlohu skrze svoji mateřskou lásku.
- 3.) Je důležité být loajální vůči kultuře, jež nás formovala (formuje), poněvadž se často pouze ona stává pro životem bloudícího jedince pevným, záchytným bodem.
- 4.) S nástupem „průmyslové civilizace“ postupně zaniká patriarchální model rodiny, otec i matka opouštějí své tradiční role (řád, mateřská láska) – chyba!
- 5.) Pojmy S. Freuda řečeno dochází dnes daleko častěji než dříve k jedincově vnitřnímu rozporu typu „ID + SUPEREGO vs. EGO“, což nárazově přináší nebezpečné vnější projevy volně těkající agresivity.

Gerhartová Jana 1 KONEC V POLOVINĚ; NEPOUŽÍVEJTE PROSÍM KAPITÁLKY

1. AGRESE VŮČI MATCE ODKAZUJE KE ZMĚNĚ SPOLEČNOSTI, ROLE RODINY A NESPRÁVNÉMU VÝVOJI DÍTĚTE.
2. AGRESE DÍTĚTE JE PROJEVEM FRUSTRACE V OBDOBÍ, KDY JE ODDĚLOVÁNO OD MATKY, TA TUTO AGRESI USMĚRŇUJE PROSTŘEDNICTVÍM NEPODMÍNĚNÉ MATEŘSKÉ LÁSKY.
3. ABY DOŠLO KE ZVLÁDNUTÍ AGRESE SPRÁVNÝM SMĚREM, MUSÍ SE MATKA SOUSTŘEDIT NA SVŮJ ÚKOL, V ČEMŽ JÍ POMÁHÁ OPORA OTCE A KULTURY, JEJÍCH TRADIC A NOREM.
4. S ODDĚLENÍM BYDLIŠTĚ A PRACOVÍŠTĚ OTCE, ZTRÁCÍ MATKA JEHO OPORU PŘI VÝCHOVĚ – JEJÍ REAKCI A ZMĚNU SITUACE DÍTĚ VNÍMÁ A REAGUJE NA NI ODLIŠNÝM VÝVOJEM.
5. ZTRACENÉ SEBEVĚDOMÍ, POZBYTÉ S ODCHODEM OPORY/OTCE, MATKA HLEDÁ V SEBEREALIZACI MIMO RODINU A TAKÉ Z RODINY ODCHÁZÍ.
6. S ODCHODEM MATKY DÍTĚ ZTRÁCÍ „USMĚRŇOVAČ“ SVÉ AGRESE A TA VOLNĚ TĚKÁ PO OKOLÍ.

Kalčíková Iva 1 KONEC V POLOVINĚ

1. Matčino poslání nelze dost dobře přecenit, v jeho raném dětství je matka dítěti všehomírem.
2. Výchova dítěte v raném věku má tři důležité elementy - garanty; matku - garanta péče, otce - garanta matky, kulturu - garanta prostředí, v kterém je výchova strukturně a funkčně ukotvena.
3. K agresi proti matce dochází v době, kdy ji dítě začíná postrádat.
4. Agrese je součástí vitální energie, která, je-li náležitě pomocí mateřské lásky zvládána, může být využita produktivně.
5. Vlivem proměny společnosti v moderní dítě přichází o normy zprostředkované otcem i o mateřskou péči a jeho osamocené Já je zmítáno agresivitou, kterou samo nedokáže zvládnout.

Klementová Nikola 1 KONEC V POLOVINĚ

- 1) Za normálních okolností se agrese vůči matce rozvíjí v době, kdy ji dítě začíná postrádat.
- 2) Asistence milující matky pomáhá kultivovat syrovou akční sílu agrese a proměňovat ji v tvořivou aktivitu.

- 3) Matka potřebuje někoho, kdo by jí garantoval možnost plně se na úkol „ztělesnění všehomíra“ pro dítě soustředit-a to je otec a kultura.
- 4) Průmyslová civilizace není příznivá soudržnosti rodiny.
- 5) Otec se z rodiny vytrácí a komunikuje s ní přinejlepším jen svátečně.
- 6) Opuštěné matce nezbyvá ze sebezáchovných důvodů než vytvořit si jiný status a jinou roli.
- 7) O několik generací později se začne z rodiny vytrácet i matka.
- 8) Po dezerci obou rodičů však dítě vstupuje do prázdna.

Malichová Petra 2 – KOUSEK DÁLE, ALE ZASE ROZHÁZENÉ

1. Matkovrah se do běžného výraziva prakticky nedostal.
2. Otcovražda a incest odpovídají základním dispozicím tzv. oidipovského komplexu.
3. Agrese vůči matce se za normálních okolností rozvíjí v době, kdy jí dítě začíná postrádat.
4. Otec a kultura garantuje matce možnost plně se věnovat mateřské lásce.
5. Já, Ono a Nadjá mají své reprezentanty v sociálním poli.
6. Průmyslová civilizace není příznivá soudržnosti rodiny.
7. Matčín odchod z domova za prací poškozuje dítě mnohem více než odchod otce.
8. Z dětí vychovávaných bez lásky vyrůstají jedinci plni nenávisti.

Hromádková Martina 1 KONEC V POLOVINĚ

- 1) V předmoderní době existovala možnost vraždy otce či případný incest s matkou, jakožto následek komplexů v psychologickém vývoji jedince.
- 2) Během vývoje se v člověku utváří vnitřní konflikt mezi částmi jeho osobnosti usměrňovaný nejprve matkou, pak otcem a později kulturou.
- 3) Zpochybní-li se systém kultury ve své celistvosti, její záruky se zhroutí a zbude boj o seberealizaci.
- 4) Rodina by měla být jedinci oporou při bilancování v dialektickém světě.
- 5) Průmyslová civilizace negativně ovlivnila soudržnost rodiny v případě separace otce, čímž dítěti absentuje identifikační zdroj.
- 6) V návaznosti na dezerci muže se na základě konzumního vztahu ke světu později vytrácí z rodiny i sama matka.

Molzer Miroslav 2

1. Matkovražda byla v minulosti téměř nepředstavitelná.
2. Mateřskou láskou je možno přeměnit agresi dítěte na tvořivou energii.

3. Aby dítě získalo lásku k životu, musí být mateřská láska, které se mu dostává, nezištná a nepodmíněná.
4. Jen pokud je kultura celistvá a nezpochybněná stává se podpůrným prostředkem dodávajícím matce i otce sílu zvládat tíhu výchovy dětí.
5. Průmyslová civilizace připravuje dítě o jeho rodiče.
6. Slabá přítomnost rodičů vede k nevyvinutému Egu.
7. Slabě vytvořené Ego nedokáže odolat pudové agresi Id a despotii vnitřně neakceptovaných norem.

Martina Pelcová 1 KONEC V POLOVINĚ, PŘÍLIŠ PSYCHOLOGIZOVÁNO

1. Matkovražda jako sociálně patologický jev signalizuje hlubokou krizi instituce rodiny.
2. Dítě potřebuje pro zdravý psychický i sociální vývoj nepodmínečnou lásku rodičů.
3. Agrese je odezvou na neodstranitelnou frustraci.
4. Průmyslová civilizace separuje z rodiny otce a poslze i matku, čímž frustruje dítě.
5. Řád rodině bere absence otce, lásku absence matky - dítě se tak nachází v tekutém, neukotveném sociálním prostoru.
6. Takové děti vyrůstající bez řádu a lásky náhodně adresují svou tekutou agresivitu.

Skalická Radka 2

1. Agrese dítěte se vůči matce začíná rozvíjet v okamžiku, kdy ji postrádá.
2. Lidskými, individuálními, skupinovými i všeobecnými dějinami vládne spor dvou principů: lásky a sváru.
3. Aby převládla v boji těchto principů láska, je zapotřebí pečující mateřské lásky, ta dokáže první agresi dítěte usměrnit a proměnit.
4. V obvyklém vývoji si dítě vybírá jednu z těchto konstelací - Já plus Ono versus Nadjá nebo Já plus Nadjá versus Ono.
5. Odvrácenou stranou každé emancipace je ujařmení.
6. Pokud je v důsledku nepřítomnosti matky Já osamoceno, nevytváří se a dítě si osvojuje konstelaci. Ono plus Nadjá versus Já.
7. Hlavním projevem této kon. bývá nevázaná agresivita obvykle vyvolaná nahodilou shodou okolností.

Steinerová Alžběta 2 TĚMI DĚJINAMI LIDSTVA SE DRÁPKEM CHYTÁTE DO SOCIOLOGICKÉHO VIDĚNÍ, ALE CHTĚLO TO JEŠTĚ KRŮČEK DÁL KDYBYSTE POMINULA (PSYCHOLOGICKOU) TEZI 1, ZŮSTALO BY BÁM MÍSTO PRO KOALICI SOCIÁLNÍHO NADJÁ A ID – A VZNIKU MATOUCÍ NORMY ŽE NORMY NEPLATÍ, JENOM TOUHA

1. Vražda matky je z psychologického hlediska jevem velmi neobvyklým.
2. Matka má v životě člověka nezastupitelnou úlohu, neboť dokáže usměrňovat jeho pudy.
3. Složky lidské osobnosti, Já, Ono a Nadjá, spolu neustále bojují a tento boj se odráží také v dějinách lidstva.
4. Modernita je spojena s emancipací, ale zároveň s rostoucí nesvobodou.
5. Moderní civilizace představuje nebezpečí pro soudržnost rodiny.
6. Otec a následně i matka ztrácí vědomí rodičovského poslání a hledají své uplatnění jinde.
7. Matka již není schopna usměrňovat pudy dítěte, u kterého dochází k dřívě neobvyklé vnitřní konstelaci, kdy Já rezignuje a dostává se do konfliktu s oběma dalšími složkami.

8. Agresivita se pak projevuje za náhodných okolností.

Stosková Šárka 1 KONEC V POLOVINĚ PŘÍLIŠ PSYCHLOGIZOVÁNO

- 1) Vražda matky méně akceptovatelná a představitelná než vražda otce.
- 2) Motivace vraha matky musí překonat mohutnější zábrany, spáchá ji pouze člověk s výrazně patologickou motivací.
- 3) Matka svou nedostatečnou láskou a separací od dítěte může zavdat prvotní impuls k rozvinutí vitální agrese, ve skutečnosti frustrace na matčinu absenci, která by byla její přítomností korigována.
- 4) Důležitou roli v systému rodiny a jejích sociálních vazeb hraje především matka, která se opírá o otce, dále esenciální roli hraje i kultura se svými tradicemi a normami. Systém tří jednotek je nutný držet pospolu, jakmile se podcení význam jedné, je narušen systém celý a utváření já jedince je ohroženo.
- 5) Důsledek emancipace ženy (reakce na dezerci muže), ve skutečnosti způsobí dvojí opuštění dítěte.

Tomanová Jolana 1+ – PŘÍLIŠ PSYCHLOGIZOVÁNO, CHYBÍ SOCIÁLNÍ KONTEXT

1. V tradičním typu rodiny se u dítěte objevoval spíše problém *oidipovského komplexu*, tedy agresivita vůči otci a incest s matkou.
2. Agrese vůči matce vzniká u dítěte ve vývoji, kdy dítě matku začne postrádat, matka tuto agresi překonává svou *mateřskou láskou*.
3. Matka potřebuje ke své roli pomoc a solidaritu otce i oporu kultury.
4. Lidská duše má tři složky, *já, ono a nadjá*, které mezi sebou vedou spory, které dítě překonává za pomoci matky, otce a kultury.
5. Oproti tradičnímu typu rodiny, moderní rodina ztrácí svoji soudržnost, čímž je ohrožena role matky.
6. Když rodinu opustí otec, žena má snahu emancipace, kterou ale nejvíce trpí právě psychika dítěte.
7. Po dezerci obou rodičů se dítěti nedostává rodičovská láska, což vede k šoku, který může přerůst v agresi.

Juchelková Monika 2

- 1) Matka svoji mateřskou láskou usměrňuje dětskou agresi, je obrazem všeho dobra. Oporou ve výchově je otec a kultura se svými tradicemi a normami.
- 2) Kooperace matky, otce a kultury je narušena bojem o rovnováhu mezi liberalistickým a konzervatistickým postojem. Analogicky srovnatelným s bojem o rovnováhu mezi instancemi Já, Ono a Nadjá.
- 3) Modernizační procesy jsou vnímány jako procesy emancipační, spojené s dospělostí, svéprávností, svobodou a suverenitě. Odvrácenou stranou emancipace je ujařmení.
- 4) Průmyslová společnost příliš nepodporuje soudržnost rodiny – má na svědomí vytrácení otce z rodiny, ztrátu otcovského identifikačního vzoru pro dítě a nutnost vytváření nové role a statusu matky.
- 5) Díky nově se vytvářejícímu konzumnímu vztahu k hmotnému světu se z rodiny vytrácí i matka. Její snaha o znovunabytí sebevědomí (ohrožené mužovou dezercí) = snaha o vlastní seberealizaci.

- 6) Moderna je epochou hledání náhradního řádu fungování rodiny a změny statusů rodičů. Postmoderna je prohlédnutím nesmyslnosti tohoto počínání.

Urbánková Monika 1 KONEC V POLOVINĚ

1. Vražda matky byla v historii lidstva pro společnost neznámá, a tedy i nepředstavitelná.
2. Agresi dítěte usměřňuje v raném dětství matka.
3. Pro matku existují dva „záchytné body“, které jí umožňují zvládat její roli. V první řadě to je její muž, v té druhé, a poněkud stabilnější, kultura.
4. Matka, otec a poté kultura pomáhají Já se ve světě ukotvit.
5. Průmyslová revoluce se negativně podepsala na soudržnosti rodiny i na vývoji dětí.
6. Žena se odtrhává od rodiny, jako to dříve udělal muž, snaží se o nabytí sebevědomí a ve světě hledá možnosti seberealizace.
7. Nikým neproměněná a bezprizorní agrese dítěte vede k tomu, že se v něm rodí nenávisť.

Víšková Veronika 1+

1. Matkovražda je ojedinělým jevem, její pachatel musí překonávat velké vnitřní zábrany.
2. Agrese vůči matce je součástí tzv. análního období dítěte; tuto agresi pomáhá krotit mateřská láska.
3. Industriální civilizace je však nepříznivá pro soudržnost rodiny – odvádí od rodiny nejprve otce, posléze i matku.
4. Já dítěte se bez lásky rodičů nevyvíjí správně, Ono a Nadjá nad ním získávají nadvládu.
5. Nepřítomnost matky způsobuje, že nemůže dítěti pomoci krotit a kultivovat jeho agresi.
6. Agrese dítěte se pak stává nevázanou, projevuje se příležitostně, bez vážnější příčiny, a jejím důsledkem může být právě i vražda vlastní matky.